

פרק רביעי לולב וערבה

דף מ"ב

בתחילת הפרק, המשנה מונה את מספר הימים, שבהם נוהגות המצוות הבאות בחג הסוכות: (א) לולב [ושאר ארבעה מינים]. (ב) ערבה [שמקיפים בה את המזבח]. (ג) הלל. (ד) שמחה. (ה) סוכה. (ו) ניסוך המים. (ז) החליל [=שמחת בית השואבה].

ונבאר זאת בעזה"י, עם פרטי דיני המצוות הללו, כל אחת במקומה, לפי סדר המשניות והגמרא בשני הפרקים הבאים.

לולב ששה ושבעה

בדף מ"א כבר נתבאר, שבזמן שבית המקדש היה קיים, היה לולב ניטל במקדש כל שבעת ימי החג, [ובמדינה יום ראשון בלבד], ומשחרב בית המקדש, התקין רבן יוחנן בן זכאי, שיהיה לולב בכל מקום שבעה ימים זכר למקדש.

ומבואר במשנתנו, שלא בכל שנה היה הלולב ניטל שבעה ימים, אלא פעמים שבעה ימים, ופעמים ששה ימים.

כשיום טוב ראשון של חג חל באחד מימות החול, ושבת שבחג באחד מימי חולו של מועד, לא היו נוטלים את הלולב בשבת הזו, והיה הלולב ניטל ששה ימים בלבד.

וביאר רבה, שהסיבה לכך, כי חששו חכמים, שמא מי שאינו בקי בעשיית המצווה, יטול את לולבו ללכת אצל בקי, ללמוד ממנו כיצד לנענע וכיצד לברך, ונמצא מחלל שבת בהעברה ארבע אמות ברשות הרבים^נ, שהיא תולדת מלאכת הוצאה. [ומהטעם

^נ הוא הדין דמצי למימר, ויוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, אלא שברוב מקומות ועינינו אמרינן יש לחוש להעברת ארבע אמות, ואין לחוש להוצאה. (א) כגון אם היה מונח בכרמלית או בקרפף או בגינה, דאין כאן איסור הוצאה דאורייתא, ויש כאן איסור העברה ברשות הרבים. (ב) או הנביהו על מנת ליטלו ולא להוציאו, ונמלך להוציאו, פטור משום הוצאה, אם לא עמד לפוש בינתיים, כדאמרינן במסכת שבת. [רש"י]. וטעם זה לא יתכן, דגבי העברה נמי, אם מתחילה נטלו על מנת שלא להעבירו ארבע אמות, אף על פי שהעבירו אחרי כן, לא מיחייב אם לא עמד לפוש בינתיים.